

Koulutyön järjestäminen

<https://encrypted-tbn1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTJ6y-E7MLh5YoD9CvV7xIKVqGgT9UGubO3UyEM72pGP7bJhmt5q>

Hyvän ja turvallisen koulupäivän keskeiset tavoitteet ja toimintatavat Vihdissä

Koulupäivän päätavoitteena ovat oppiminen ja kasvaminen turvallisessa ympäristössä. Oppimiselle luovat pohjan turvallisuus, joustavuus, viihtyisyys, läsnäolevat ja kohtaavat opettajat ja muut aikuiset yhteistyössä huoltajien kanssa. Yhteisöllisen oppilashuollon mukaan kasvatustyö ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu koulun kaikille aikuisille, tehtävästä riippumatta. On tärkeää muistaa, että kaverit, erilaiset sosiaaliset tilanteet (joihin kuuluvat mm. välitunnit ja ruokailu), yhteistyö, osallisuus, vaikuttamisen mahdollisuus, levollisuus, nauru ja ilo tulisi kuulua jokaisen oppilaan koulupäivään. Oppimisympäristön tulee luoda puitteet, jotka tukevat turvallista, motivoivaa ja vaihtelevaa koulupäivää.

Koulupäivä muodostuu oppitunneista, päivänavauksesta, riittävästä tauosta ja ruokailusta. Koulupäivään voi kuulua tukiovetusta, kasvatuskeskusteluja, jälki-istuntoja, kerhoja ja iltapäivätoimintaa. Koulut toimivat aktiivisesti eri yritysten, yhteisöjen ja järjestöjen kanssa monipuolisen koulupäivän mahdollistamisessa. Koulun sijainti, koko ja oppilaiden ikätaso vaikuttavat koulupäivän runkoon. Koulupäivän rakenne kuvataan koulun omassa lukuvuosisuunnitelmassa. Ulkopuolisten tahojen kanssa tehtävää yhteistyötä suunnitellaan ja arvioidaan lukuvuosisuunnittelun yhteydessä.

Yhteistyö

Yhteistyö koulujen johdossa pitää sisällään säännölliset rehtorikokoukset Sivistystoimen johdon kanssa, joissa mm. käsitellään lukuvuonna 2015-16 Vartua (varhaisen tuen mallia) ja lukuvuonna 2016-17 Yhteisöllistä johtamista. Opettajien koulutussuunnitelmaan kuuluvat Pedapajat ja Oppitorit (TVT) sekä muut koulutustilaisuudet. Koko kunnan opettajille järjestetään kuntatasoiset vesot syyskuussa ja tammikuussa.

Yhteistyö koulun sisällä kuvataan lukuvuosisuunnitelmassa, samoin kuin yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Oppilaiden osallisuus

Vihdissä oppilaiden osallisuus toteutuu eri muodoissa eri kouluissa. Tavoitteena on, että oppilaiden mielipiteitä ja näkemyksiä kuunnellaan yhä enemmän ja heille luodaan kanavia, joiden kautta heidän ääni pääsee esille yksilötasolla, luokkatasolla, yhteisöllisellä tasolla ja yhteiskunnallisella tasolla, tietenkin ikätaso huomioiden. Yksilötasolla on hyvä huomioida myös niitä oppilaita, jotka eivät pysty tuomaan ääntään esille isossa ryhmässä. Haastavissa tilanteissa oppilaille tulisi luoda mahdollisuus kertoa, miten he ratkaisisivat ne. Vihdissä halutaan tukea oppilaita osallistumaan erilaisiin palavereihin (esim. henkilökunta tai ruokahuoltopalaveriin) ja luokkasuunnitteluun, ja olemaan avoimia ja vaikuttamaan siinä yhteisössä, mihin kuuluvat. Opettajien tulee antaa oppilaille valinnan mahdollisuuksia koulun arjessa, joka tuo

oppilaille osallisuuden kokemuksen. Opetuksen ja oppimisen suunnitteluun oppilaat osallistuvat ikätasonsa mukaisella tavalla.

Vihdin Yhteiskoulusta video [oppilaiden osallistumisesta](#).

Ojakkalan koulusta [video](#) oppilaiden osallistumisesta luokkakokouksiin.

Oppilailla tulee olla oma suunnittelupäivä lukuvuoden alussa ja säännöllisesti kouluvuoden aikana. Oppilaiden osallisuus kirjataan tarkemmin koulun omaan lukuvuosisuunnitelmaan.

.

Kodin ja koulun yhteistyön keskeiset tavoitteet ja järjestämiskäytännöt

Lukuvuosisuunnitelmassa on kerrottu, miten oppilaiden ja heidän huoltajien on mahdollisuus osallistua kouluvuoden ja koulupäivän suunnitteluun.

Koulun arjessa vanhempien ja isovanhempien asiantuntijuutta ja harrastuneisuutta voidaan hyödyntää eri tavoin. Vanhemmat voivat tulla rakentamaan näyttelyitä, pitämään oppitunteja, mukaan uintikäynnille, lukumummoiksi. Opiskeltavaan asiaan voidaan vanhempia ottaa mukaan luontevasti esimerkiksi niin, että kotitehtävänä on heidän haastattelu.

Yhteiset teemaillat tai kodin ja koulun tapahtumat ovat osa koulujen arkea, esim. Ihan pihalla -tapahtuma. Vanhempaintoimikunnat ovat tärkeä osa vanhempien osallisuutta koulun arjessa. Opettajaedustus vanhempaintoimikunnan kokouksissa on tärkeää, isommissa kouluissa voi olla mukana jopa useampi opettaja. Isommissa kouluissa luokista tai luokkatoimikunnista on omat yhteyshenkilöt koko koulun vanhempaintoimikuntaan.

.

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Etäyhteyksiä hyödynnetään tukemaan ja täydentämään opetusta käyttäen kunnan omia resursseja ja ulkopuolisia asiantuntijoita. Etäyhteyttä hyödynnetään syventämään oppiaineen tuntemusta asiantuntijan avulla, esimerkiksi koululta toiselle.

Etäyhteyttä voidaan hyödyntää seuraavissa tilanteissa: uskontokuntien opetuksessa, vieraiden kielten opetuksessa, sairaan oppilaan etäopetuksessa (täydentävänä opetuksena, ei korvaten kokonaan lähiopetusta), opettajan työskentelemisessä kahdella koululla vuoroviikoin (etä/lähi-viikot), yhteistyössä kirjaston ja museon kanssa (virtuaalikäynnit), tai etätulkkien käyttö/sähköisissä tulkkipalveluissa.

.

Etäyhteyksiä ohjaavat tavoitteet, opetuksen järjestämisen käytännöt ja yhteiset toimintatavat sekä eri toimijoiden vastuut

Tavoitteena on henkilökohtainen ohjaus etäyhteyden kautta tilanteissa, missä lähiopetus ei ole mahdollista. Vihdissä on tekniset valmiudet etäyhteyksiä hyödyntävän ohjaamisen toteuttamiseen ja järjestämiseen. Etäyhteydessä käytetään olemassa olevia sopimusten alaisia järjestelmiä vastuullisesti. Tekijänoikeuksia koskevaan lainsäädännön toteutumiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Pedagogisia valmiuksia myös kehitetään ja mahdollisuuksia tarkastellaan aktiivisesti.

Rehtorit ovat vastuussa omassa koulussaan tapahtuvasta etäopetuksesta ja he valtuuttavat opettajat ja ohjaajat valvontatehtäviin, kun kyseessä on toiselta koululta tuleva etäopetus ja luokassa tarvitaan aikuisen valvontaa.

.

Vuosiluokkiin sitomaton opiskelu

Vihdissä on mahdollista edetä oman opinto-ohjelman mukaisesti. Vuosiluokkiin sitomatonta opetusta on noudatettu mm. lastensuojeluyksiköiden luokissa, sekä erityisluokissa, jolloin oppilaiden kanssa on käyty yläkoulun oppiaineet eheyttynä ja yhtenäisinä kokonaisuuksina tavoitteena saada päättötodistuksen edellyttämät tiedot ja taidot sekä jatko-opintokelpoisuus. Vastaavasti osa maahanmuuttajataustaisista ja erityisen tuen oppilaista ovat opiskelleet vuosiluokkiin sitomattomasti.

Vihdin kouluilla on mahdollisuus tarjota kolmevuotinen alkuopetus. Elämäntietomustieto voidaan suorittaa myös vuosiluokkiin sitomattomasti.

Rehtori päättää oppilaan opintojen järjestämisestä vuosiluokkiin sitomattomasti yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Ennen päätöksen tekemistä koulun edustaja, oppilas ja huoltaja käyvät läpi oppilaan opintojen tilanteen ja vuosiluokkiin sitomattoman opetuksen järjestelyt sekä niiden merkityksen oppilaan opintojen kannalta.

Päätös oppilaan etenemisestä vuosiluokkiin sitomattomasti perustuu perusopetusasetuksen 11 §:n 3 momentin säännökseen.

- Vuosiluokkiin sitomaton opiskelu on yksittäisiä oppilaita varten tarkoitettu, yksilöllisen opinnoissa etenemisen mahdollistava joustava järjestely, kuten esimerkiksi oppilaan vammautuessa tai sairastuessa vakavasti, tai lahjakkaita oppilaita varten. Tällöin oppilas opiskelee edelleen pääsääntöisesti omassa opetusryhmässään.
- Lisäksi voi olla, että jonkin muun syyn vuoksi tulee paljon poissaoloja eikä oppilas suoriudu opinnoistaan vuosiluokkansa rytmissä. Vuosiluokkiin sitomatonta opetusta voidaan hyödyntää esimerkiksi opintojen hidastumista, lykkäytymistä ja keskeyttämistä ehkäisevänä toimintatapana. Kouluun pyritään luomaan oppimisympäristö, jossa tukea tarvitsevat oppilaat voivat edetä koulunkäynnissään ilman luokka-asteen kertaamista.
- Oppilaalle tulee laatia oppimissuunnitelma. Siinä on mainittava opintokokonaisuudet, jotka sisältyvät oppilaan opinto-ohjelmaan sekä määriteltävä niiden suorittamisjärjestys, aikataulu ja mahdolliset erityistavoitteet.

Opintokokonaisuudet

- Opintokokonaisuudet suunnitellaan yksilöllisesti eri oppiaineille määriteltyjen tavoitteiden ja sisältöjen pohjalta. Näiden opintokokonaisuuksien suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiselle oppiaineessa ja opinnoissa kokonaisuutena.

Tuntijako sekä opetuksen tavoitteet ja sisällöt

- Vuosiluokkiin sitomatonta opiskelua käytettäessä tuntijako sekä oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja niihin liittyvät sisällöt määritellään opintokokonaisuuksittain. Opintokokonaisuudet muodostetaan kussakin aineessa valtioneuvoston asetuksen määrittelemien tuntijaon nivelkohtien väliin muodostuvien vuosiluokkakokonaisuuksien pohjalta. Vuosiluokkakokonaisuudet voidaan jakaa kahdeksi tai useammaksi opintokokonaisuudeksi. Opintokokonaisuuksien sisältö voidaan myös muodostaa yhdistämällä eri oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä vuosiluokkakokonaisuuksien sisällä tai tarvittaessa yli tuntijaon nivelkohtien.

Pakolliset ja valinnaiset opintokokonaisuudet

- Oppilaan omassa oppimissuunnitelmassa kuvataan, mitkä opintokokonaisuudet ovat pakollisia ja mitkä valinnaisia.

Opintojen eteneminen ja opintokokonaisuuksien suorittamisen seuranta ja arviointi

- Oppilaalla itsellään on vastuu opintojensa etenemisestä ja viimekädessä huoltajalla.
- Opettaja järjestää oppilaan, huoltajan, sekä mahdollisten muiden henkilökunnan jäsenten kanssa vuosittain palaverin, missä oppilaan suorittamista seurataan ja tehdään tarvittavia muutoksia oppimissuunnitelmaan.

- Oppilaan jo hyväksytysti suorittamat opinnot eivät raukea. Vuosiluokkiin sitomattomassa järjestelmässä oppilas ei jää luokalleen puuttuvien suoritusten vuoksi. Lukuvuoden päättyessä hän saa todistuksen hyväksytysti suorittamistaan opintokokonaisuuksista ja siirtyy seuraavalle luokalle jatkamaan opintojaan siitä, mihin ne edellisellä lukuvuonna jäivät.
- Oppilas voidaan jättää luokalleen vain yleisen huonon koulumenestyksen perusteella.
- Oppilaan todistukseen merkitään vain hyväksytyt suoritukset. Tällä voi olla merkitystä sekä oppilaan oppimismotivaation että itsetunnon kannalta. Myös tilanteissa, joissa oppilas on sairauden takia joutunut olemaan pois koulusta eikä ole pystynyt opiskelemaan normaalisti, edellä kuvattu menettely on oppilaan kannalta parempi kuin hylättyjä arvosanoja sisältävän todistuksen antaminen. Varsinkin syrjäytymisvaarassa oleville oppilaille voi olla tärkeää, että heillä on mahdollisuus säilyttää aiemmat opintosuorituksensa ja sen lisäksi selkeä tieto siitä, mitä heidän vielä edellytetään suorittavan päättötodistuksen saamiseksi. Yläkoulussa annetaan numerot aineista, joista normaalisti tulee numeroita. Valinnaisaineista, joista muillekin tulee hyväksytty/hylätty niin heillekin.
- Oppimisen arviointi oman opinto-ohjelman mukaan edettäessä käsitellään [oppimisen arvioinnin](#) yhteydessä.

Yhdysluokkaopetus

Vihdissä yhdysluokkaopetusta järjestetään joko oppilasmäärän pienuuden vuoksi tai pedagogisista syistä.

Yhdysluokkaopetus antaa hyvän mahdollisuuden yhteisöllisyyteen, vertais- ja mallioppimiseen, opetuksen eheyttämiseen sekä monialaisten oppimiskokonaisuuksien käyttämiseen.

Oppiaineiden vuosiviikkotuntien jakaminen

Vuorokurssiperiaatteella toteutetussa opetuksessa vuosiluokkien viikkotuntimäärät saattavat poiketa kuntakohtaisesta tuntijaosta. Tällaisessa tapauksessa on huolehdittava siitä, että kokonaistuntimäärä toteutuu alakoulun aikana. Jos siis jonakin vuonna tuntimäärä on suurempi kuin kuntakohtaisessa, niin tämä tasataan seuraavana vuonna.

Vuosiluokkiin sitomatonta opetusta voidaan hyödyntää yhdysluokkaopetuksessa. Näin opetusta toteutettaessa opintokokonaisuuksien sisältö voidaan rakentaa yhdistämällä eri oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä vuosiluokkakokonaisuuksien sisällä tai tarvittaessa yli tuntijaon.

Yhdysluokkaopetuksen toteutusta tarkennetaan koulukohtaisesti lukuvuosisuunnitelmissa.

Joustava perusopetus (JOPO)

Joustavan perusopetuksen toiminnan tavoitteena on vähentää perusopetuksen keskeyttämistä ja ehkäistä syrjäytymistä. Joustavan perusopetuksen toiminnalla tarkoitetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan järjestettävää opetusta ja oppimisen ja kasvun tukea. Opetus järjestetään pienryhmämuotoisesti koulussa, työpaikoilla ja muissa oppimisympäristöissä moniammatillista yhteistyötä sekä tuki- ja neuvontapalveluita käyttäen.

Joustavan perusopetuksen toiminta on tarkoitettu Vihdissä niille 8.-9. -luokkien oppilaille, joilla on epäsäännöllistä koulunkäyntiä, heikko koulumenestys, alisuoriutumista ja/tai koulumotivaation puutetta sekä oppilaille, joita näyttäisi uhkaavan syrjäytyminen jatkokoulutuksesta ja työelämästä, mutta joilla on kiinnostusta ammatilliseen koulutukseen. Toimintaan voidaan ottaa myös erityistä tukea saava oppilas, mikäli oppilas kykenee noudattamaan joustavan perusopetuksen toiminnassa käytettävää opetussuunnitelmaa ja järjestelyä voidaan kokonaisuutena pitää oppilaan edun mukaisena.

Toiminnan kuvaus

Joustavan perusopetuksen toiminnan tavoitteena on vahvistaa kokonaisvaltaisesti oppilaan opiskelumotivaatiota ja elämänhallintaa. Perusopetuksen oppimäärän suorittamisen lisäksi tavoitteena on tukea oppilasta toisen asteen koulutukseen siirtymisessä sekä antaa valmiudet selviytyä opiskelussa. Erityistä huomiota kiinnitetään työmuotoihin, joilla vahvistetaan huoltajien ja kaikkien joustavassa perusopetuksessa työskentelevien yhteistä

kasvatustyötä. Toiminta toteutetaan perusopetusta koskevien yleisten säädösten ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden ja sisältöjen mukaisesti. Toimintakulttuuria, toimintatapoja ja opetusmenetelmiä kehitetään vastaamaan joustavaan perusopetukseen valittujen oppilaiden yksilöllisiä tarpeita. Erityisesti huomiota kiinnitetään oppilaan hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaan yhteistyöhön, oppilashuoltoon ja ohjaukseen.

Opetus järjestetään Vihdin yhteiskoulussa pääsääntöisesti pienryhmässä ja osaksi työpaikoilla sekä muissa oppimisympäristöissä ohjattuna opiskeluna. Oppilasta varten asetetut tavoitteet, oppimisympäristöt sekä tukitoimet suunnitellaan ja toteutetaan siten, että ne vastaavat perusopetuksen tavoitteita. Joustavassa perusopetuksessa painotetaan toiminnallisia ja työpainotteisia opiskelumenetelmiä. Toiminnassa korostuvat moniammatillinen sekä eri hallintokuntien ja organisaatioiden välinen yhteistyö. Joustavan perusopetuksen yhteistyökumppaneita Vihdissä ovat muun muassa Etsivä nuorisotyö Vimma, Länsi-Uudenmaan oppisopimuskeskus, nuorisopalvelut, poliisi, toisen asteen oppilaitokset, urheiluseurat, Vihdin 4H, Vihdin seurakunta, yhdistykset ja yritykset. Joustavan perusopetuksen tukena voidaan hyödyntää Kummitoimintaa.

Joustavan perusopetuksen oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma. Suunnitelmassa kuvataan oppilaan joustavan perusopetuksen järjestäminen koulussa ja muissa oppimisympäristöissä, moniammatillinen yhteistyö, tarvittavat tuki- ja neuvontapalvelut sekä seurannan aikataulu. Oppimissuunnitelman laadinnasta vastaa jopo-opettaja. Oppimisen arviointi on jatkuvaa ja monipuolista. Oppimissuunnitelma toimii arvioinnin työvälineenä. Valinnaisaineiden opiskelu toteutetaan työssäoppimisjaksoilla, muissa oppimisympäristöissä tapahtuvana opiskeluna tai poikkeustapauksessa yleisopetuksen ryhmässä soveltaen.

Joustavan perusopetuksen ryhmä muodostuu usein 8. ja 9. vuosiluokan oppilaista, jolloin opetus toteutetaan yhdysluokkaopetuksena. Opetuksessa painotetaan eheyttämistä ja hyödynnetään monialaisia oppimiskokemuksia. Monialaisten oppimiskokemusten avulla keskitytään erityisesti arjen taitojen ja elämönhallinnan vahvistamiseen.

Joustavan perusopetuksen oppilas voi saada tarvitsemaansa yleistä tai tehostettua tukea. Mikäli oppilaalle on tehty päätös erityisen tuen antamisesta, joustavan perusopetuksen toteuttaminen kuvataan vastaavalla tavalla henkilökohtaisessa opetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa. Jos joustavan perusopetuksen toiminta päättyy yksittäisen oppilaan kohdalla ennen perusopetuksen päättymistä, tehdään siitä hallintopäätös. Oppilashuolto toteutuu koulun oppilashuollon mukaisesti.

.

Työssäoppimisjakso toteutetaan valinnaisaineena

Työelämätaidot–valinnaisaine liittyy yhteiskuntaoppiin. Työpaikasta riippuen työpaikalla tapahtuva opiskelu koostuu peruskoulun aihekokonaisuuksista, eri oppiaineiden sisällöistä, työelämän käytäntöjen omaksumisesta ja itsetuntemuksen kehittämisestä. Työssäoppimisjaksoista oppilas saa arvosanan työelämätaidoista ja lisäksi oppilaalla on mahdollisuus antaa lisätehtävien avulla näyttöä osaamisesta muihin oppiaineisiin.

Tavoitteet

Oppilas opiskelee työpaikoilla osan peruskoulun oppiaineiden sisällöistä. Kun oppimisympäristönä on työpaikka, korostuvat lisäksi nuoren henkilökohtaista kehitystä tukevat tavoitteet: vastuu omasta oppimisesta ja työskentelystä, ryhmässä toimiminen, aikataulujen ja ohjeiden noudattaminen sekä oma-aloitteisuus. Tavoitteena on myös oppilaan itsearvioinnin kehittyminen, ammatinvalinnan selkiytyminen, kannustavien kokemusten saaminen, itsetunnon vahvistuminen sekä omien vahvuuksien löytäminen. Työpaikkaopiskelu luo pohjaa nuoren kasvuun kohti aikuisuutta.

Sisällöt

Työpaikasta riippuen työpaikkaopiskelu koostuu työelämän käytäntöjen omaksumisesta ja itsetuntemuksen kehittämisestä. Lukuvuoteen sisältyy neljä työpaikkaopiskelujaksoa. Jaksot opiskellaan pääsääntöisesti eri työpaikoilla. Oppilasta ohjataan itsenäiseen työpaikan hankkimiseen. Työpaikkaopiskeluun kuuluu olennaisena osana työpaikkaohjaajan sekä Jopo-opettajan ja/tai Jopo-ohjaajan tuki ja ohjaus.

Arviointi

Työpaikkaopiskelujakson kuluessa oppilas arvioi omaa opiskeluaan työpaikkaohjaajan, Jopo-opettajan tai Jopo-ohjaajan kanssa. Oppilaan edistymistä arvioidaan sekä työpaikalla että koulussa. Kunkin työpaikkaopiskelujakson päätteeksi käydään arviointikeskustelu, johon oppilaan lisäksi osallistuu työpaikkaohjaajan ja Jopo-opettajan tai Jopo-ohjaaja. Jakso arvioidaan kouluarvosanalla. Oppilas saa suoritetusta työpaikkaopiskelujaksosta työtodistuksen.

Muissa oppimisympäristöissä tapahtuva oppiminen

Työpaikkojen lisäksi oppimisympäristöinä hyödynnetään muun muassa leirikouluja, museota, kirjastoa, tehdään vierailuja yrityksiin, tutustutaan oikeuslaitokseen, kunnallis- ja valtionhallintoon. Paikkakunnalla järjestettäviä tapahtumia ja kolmannen sektorin toimijoita voidaan käyttää oppimisympäristöinä. Kaikissa käytettävissä oppimisympäristöissä huolehditaan työturvallisuudesta. Joustavan perusopetuksen tehtävissä toimivat henkilöt ja koulun ulkopuoliset toimijat perehdytetään tietosuojaan ja salassapitoon liittyviin säädöksiin.

Toimijoiden yhteistyö, vastuut ja työnjako

Opettaja vastaa opetuksen suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista henkilökohtaisen oppimissuunnitelman pohjalta yhteistyössä oppilaanohjaajan sekä tarvittaessa aineenopettajien kanssa.

Opettajan työparina toimii nuorten sosiaalisen kasvun tukemiseen, perheiden kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä muuhun tuki- ja neuvontatyöhön perehtynyt jopo-ohjaaja. Ohjaaja toimii opettajan työparina opetuksen toteuttamisessa, osallistuen nuorten kasvun tukemiseen ja perheiden kanssa tehtävään yhteistyöhön. Jopo-ohjaaja toimii yhteyshenkilönä työpaikkoihin ja muihin oppimisympäristöihin. Jopo-ohjaaja vastaa työpaikkaohjaajien perehdyttämisestä työturvallisuuteen sekä tietosuojaan ja salassapitoon liittyvissä asioissa.

Ohjausryhmä

Toimintaa ohjaa säännöllisesti kokoontuva moniammatillinen ohjausryhmä, joka suunnittelee ja arvioi toimintaa. Ohjausryhmä on mukana oppilasvalintaprosessissa ja ottaa kantaa opetusjärjestelyihin vuosittain sekä seuraa oppilaiden edistymistä. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Vihdin yhteiskoulun rehtori.

Oppilasvalinta

Hakeutuminen joustavaan perusopetukseen tapahtuu kevätlukukaudella erillisen aikataulun mukaan. Oppilaita sekä huoltajia tiedotetaan toiminnasta Wilman välityksellä ja kouluissa oppilaita tiedotetaan joustavan perusopetuksen mahdollisuudesta oppilaanohjaajan ja luokanohjaajan toimesta. Lisäksi koulujen oppilashuolto ohjaa oppilaita hakemaan joustavaan perusopetukseen. Hakuaikataulussa ilmoitetaan päivämäärä, johon mennessä oppilaan hakemuksen tulee olla palautettuna omalle koululle. Tämän jälkeen koulun oppilashuollolla on vielä viikko aikaa ohjata hakijoita oppilasvalintaan. Oppilas täyttää hakulomakkeen yhdessä huoltajan kanssa. Koulu liittää hakemukseen pedagogisen arvion tai pedagogisen selvityksen, joka on käsitelty oppilashuoltoryhmässä ja jossa oppilashuolto esittää oman arvionsa oppilaan soveltuvuudesta joustavaan perusopetukseen. Mikäli hakijoita on runsaasti, joustavan perusopetuksen ohjausryhmä suorittaa pedagogisten asiakirjojen ja hakemusten perusteella esivalinnan haastatteluihin. Haastatteluihin kutsutaan enintään 15 oppilasta, joista opiskelupaikan saa noin 10 oppilasta. Haastattelujen jälkeen pedagoginen sihteeri tekee oppilasvalinnan ohjausryhmän esityksen pohjalta. Valinnasta tehdään hallintopäätös. Mikäli oppilas valitaan joustavaan perusopetukseen kahdeksannelle vuosiluokalle, opiskeluoikeus luokalla säilyy perusopetuksen loppuun saakka.

Otettaessa oppilaita toimintaan heihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

Valintatilanteessa huomioidaan:

- hakemus
- pedagoginen arvio tai selvitys
- haastattelu
- viimeisin arviointi

Valintaan vaikuttavia tekijöitä:

- halu muutokseen koulunkäynnin parantamiseksi

- halu liittyä ryhmän jäseneksi
- halu työpaikkaopiskeluun
- jossain määrin kykyä itsenäiseen työskentelyyn
- epäsäännöllinen koulunkäynti
- heikko koulumenestys
- alisuoriutuminen
- koulumotivaation puute
- vaara jäädä ilman jatkokoulutuspaikkaa heikon suoriutumisen vuoksi
- tuen tarve arjen hallinnassa
- toiminnallisuuden osuus motivaatioon
- kiinnostus ammatilliseen jatkokoulutukseen
- halu sitoutua joustavan perusopetuksen toimintaan

Huoltajien tuki nuorelle on onnistumisen kannalta ensiarvoisen tärkeää. Huoltajien odotetaan sitoutuvan osaltaan nuoren opiskelun tukemiseen.

Oppilaan oppimissuunnitelman tai henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman laadintaa koskevat määräykset sisältyvät Arviointi-lukuun.

Opetus erityisissä tilanteissa

Vihdin kunnan [Oppilashuoltosuunnitelmassa](#) on kirjattu erityisissä tilanteissa annettavasta opetuksesta.

Sairaalaopetus

Nivelvaiheen toimenpiteet ja seuranta harkitaan tapauskohtaisesti. Siirtoneuvotteluun kutsutaan siirtymän kannalta olennaiset henkilöt. Nivelvaiheen toimenpiteisiin kuuluvat tarvittaessa siirtoneuvottelu, vierailu omassa koulussa, oman opettajan/avustajan vierailu/kouluttaminen sairaalakoulussa sekä huoltajien suostumuksella asiakirjojen siirtäminen tai/ja seurantaneuvottelun sopiminen. Vastaanottavan ryhmän ja koulun valmistelemisesta oppilaan siirtymiseen sovitaan aina yhteistyössä oppilaan perheen kanssa.

Hoidollispedagogisen (HOPE-luokan) suunnitelma

Hoidollispedagoginen toiminta on kohdennettu oppilaille, joiden

koulunkäynti, psyykinen hyvinvointi ja oppiminen ovat vaarantuneet erittäin merkittävästi. Oppilaan erilaiset toimintakyvyn puutteet, kriisit, traumat, pelot, ahdistuneisuus sekä syrjään vetäytyminen voivat aiheuttaa tarpeen hoidollispedagogiselle tuelle. Toiminnan päätavoitteet ovat oppilaan koulukuntoisuuden parantaminen ja säännöllinen koulunkäynti. Huoltajan ja hoitavan tahon kanssa tehtävällä yhteistyöllä on oppilaan kokonaiskuntoutumisen kannalta merkittävä rooli.

Hoidollispedagogisen luokan työtiimiin kuuluvat erityisluokanopettaja, psykiatrinen

sairaanhoitaja ja tarpeellinen määrä kouluohjaajia. Pedagoginen oppilashuolto toimii monialaisesti ja sitä johtaa kunkin luokan koulun rehtori. Tämän lisäksi toimintaa ohjaa hoidollispedagogisten luokkien ja varhaiskasvatuksen vastaavan ryhmän yhteinen ohjausryhmä sekä kuntatason oppilashuollon ohjausryhmä.

Pääpaino toiminnalla on oppilaan psyykkisen hyvinvoinnin, koulukuntoisuuden, toimintakyvyn, tunne- ja vuorovaikutustaitojen ja koulumotivaation tukemisessa, jotta oppivelvollisuuden suorittaminen onnistuu. Luokassa harjoitellaan monipuolisesti koulunkäynti- ja vuorovaikutustaitoja sekä tuetaan oppilaan minäkuvaan ja itsetuntoon liittyviä asioita. Jokainen oppilas opiskelee henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJS) yksilöllisten suunnitelmien mukaisesti. Yläkoulun hoidollispedagogisella (HOPE) luokalla 8.lk:n ja 9.lk:n valinnaisaineet opiskellaan oppilaan voimien mukaisesti, joko integroituna yleisopetuksen valinnaisaineryhmään, jolloin kaikki Vihdin yhteiskoulun valinnaisaineet ovat oppilaan valittavissa. Tarvittaessa valinnaisaineet voidaan myös suorittaa hoidollis-pedagogisessa luokassa, jolloin valinnaisaineet määräytyvät olemassa olevien resurssien mukaan.

Hoidollispedagogisilla luokilla on kuusi oppilaspaikkaa alakouluikäisille ja kymmenen oppilaspaikkaa yläkouluikäisille oppilaille. Kriteerinä oppilaaksi ottamiselle hoidolliselle koulupaikalle on jo olemassa oleva tai alkamassa oleva hoitokontakti lasten/nuortenpsykiatrian poliklinikalle. Oppilaalle on tehty erityisen tuen päätös tai vähintään sitä edeltävä pedagoginen selvitys. Tämän lisäksi oppilaaksiottoa on edeltänyt psykiatrisen sairaanhoitajan konsultaatio ja/tai interventio. Koulupaikan kestoa arvioidaan/tarkistetaan yksilöllisesti yhteistyössä huoltajan ja hoitotahon kanssa vähintään lukuvuosittain tai tarpeen muuttuessa.

Hoidollispedagogista iltapäivätoimintaa järjestetään alakoulussa tarpeen mukaan.

.

Hoidollispedagoginen valintaprosessi

- 1) On huoli oppilaan koulunkäynnistä
- 2) Oppilasasia käsitellään lähikoulussa (tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä= yksilöllinen oppilashuolto) yhteistyössä huoltajien kanssa.
- 3) Otetaan yhteyttä Hopen psykiatriseen sairaanhoitajaan konsultaatiolomakkeella.
- 4) Hopen sairaanhoitaja ja opettaja suunnittelevat ja toteuttavat konsultoinnit ja interventiot.
- 5) Jos näiden toimenpiteiden jälkeen todetaan tarve hakemukselle koulupaikasta, lähikoulu valmistelee hakemuksen yhteistyössä huoltajien ja Hope-luokan konsultaatiota antaneen henkilön kanssa. Hakemuspaperissa tulee olla huoltajien allekirjoitukset.
- 6) Hakemus ja asiantuntijalausunnot/liitteet lähetetään pedagogiselle sihteerille.
- 7) Hopen psykiatrinen sairaanhoitaja esittelee hakemukset Lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmän valitseville asiantuntijatyöryhmälle, jotka kutsuvat Hope-luokan opettajat ja/tai rehtorit paikalle.
- 8) Lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmä valitsee oppilaat.
- 9) Pedagoginen sihteeri tekee määräaikaiset hallinnolliset päätökset ja tiedottaa päätöksistä asianosaisille.

Siirtyminen pois Hope -luokalta tehdään suunnitelmallisesti yhteistyössä lähikoulun, huoltajan ja hoitavan tahon kanssa.

.

Hoidollispedagogisen toiminnan seuranta ja arviointi

Kuntatason oppilashuollon ohjausryhmänä toimii Lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmä, joka ohjaa monialaisena asiantuntijaryhmänä oppilaaksiottoja sekä seuraa, arvioi ja kehittää hoidollispedagogisten palvelujen toimintakonseptia omalla asiantuntemuksellaan.

Hoidollispedagogisten luokkien yhteiseen ohjausryhmään kuuluvat sitä johtavien koulujen rehtorit, erityisluokanopettajat, varhaiskasvatuksen vastaavan ryhmän edustaja, psykiatriset sairaanhoitajat, pedagoginen sihteeri, vastaava kuraattori ja johtava psykologi.

Ohjausryhmän tehtävänä on ohjata, tukea, suunnitella, kehittää sekä arvioida luokkien toimintaa ja tukitoimia. Ohjausryhmä kokoontuu vähintään lukukausittain.

.

Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Opetusta ja kasvatusta tukeva muu toiminta on tärkeää kokonaisuuden kannalta. Oppilaalle on hyväksi saada monipuolinen kokonaiskuva yhteiskunnan erilaisista toimijoista jo peruskoulun aikana. Tavoitteena on lisätä laaja-alaisuutta ja avarakatseisuutta, sekä yhdenvertaisuutta.

Koulut kuvaavat omissa lukuvuosisuunnitelmissaan opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukevan toiminnan tavoitteet ja järjestämiskäytännöt.

.

Vihdin kerho- ja iltapäivätoiminta

Opetushallituksen laatimat Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet (2011) ohjaavat koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Lähtökohtana iltapäivätoiminnan järjestämisessä on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle koulupäivän jälkeen. Toiminta tukee lapsen kasvua ja kehitystä ja auttaa perheitä heidän kasvatustehtävässään.

Iltapäivätoiminta on Vihdissä pääasiassa kunnan järjestämää koulujen yhteydessä tapahtuvaa toimintaa. Lisäksi kunnan tukemaa toimintaa on yhdistyksillä. Kunnalliset perhepäivähoitajat ovat tarjonneet iltapäivähoitoa koululaisille, jos ryhmiin on jäänyt vapaita paikkoja.

Iltapäivätoimintaa tarjoaa myös Vihdin evankelisluterilainen seurakunta Nummelassa, Ojakkalassa ja Vihdin kirkonkylällä. Näiden lisäksi yksityiset koulut ovat ottaneet omiin iltapäivätoiminnan ryhmiinsä jonkin verran myös ulkopuolisia hakijoita.

Kehitysvammaisilla oppilailla on aamuhoitoa ja iltapäivätoimintaa Kuoppanummen koulun yhteydessä.

<http://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/koululaisten-iltapaivatoiminta>

.

Kirjastotoiminta

Kirjaston ja perusopetuksen yhteistyön tavoitteena on, että kirjasto tulee kaikille oppilaille tutuksi. Kirjaston tärkein tehtävä on oppilaiden lukuharrastuksen herättäminen ja vahvistaminen. Kirjasto tukee opettajia mediakasvatuksessa.

Pääteemat luokkatasoille 1 – 3

- Pää tavoitteena on oppilaiden lukuharrastuksen herättäminen. Kaikki 1. ja 2. luokkien oppilaat käyvät kirjastossa (tai kirjastoautossa) ja jokainen oppilas saa oman kirjastokortin. Oppilaita motivoidaan kirjavinkkauksella ja kerrotaan oppilaille, mikä on tieto- ja kaunokirjallisuuden ero. Lisäksi kirjastolla on valmius tukea opettajien mediakasvatustyötä.

Pääteemat luokkatasoille 4 -6

- Kirjasto vahvistaa oppilaiden lukuharrastusta ja tukee oppilaita oman tarinan tekemisessä. Kirjastolla on valmius tukea opettajia tekijänoikeuksien ja verkkotiedonhaun opettamisessa. Kirjasto tukee opettajia mediakasvatuksessa: tavoitteena oppilaiden medialukutaidon kehittäminen.

Pääteemat luokkatasoille 7 – 9

- Kirjasto jatkaa oppilaiden lukuharrastuksen vahvistamista mm. kirjavinkkauksella, jossa eri genret tulevat mukaan. Kirjastolla on valmius tukea opettajia tekijänoikeuksien ja tiedonhaun opettamisessa.

.

<http://www.vihti.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kirjasto>

.

Muut yhteistyötahot

Valtakunnallisten perusteiden mukaisesti Vihdin kunnassa ollaan aktiivisesti yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Yhteistyötahoja ovat esimerkiksi:

- Urheiluseurat
- Kulttuuriseurat
- Luterilainen Seurakunta
- Musiikkiopisto/musiikkikoulut
- Kylätoimikunnat

- Yritykset, Yrityskylä, [Pikkuyrittäjät](#)
- Aatteelliset yhteisöt mm. [Nummellan Helluntaiseurakunta](#), [Sykkivä Sydän Nummellan Adventtiseurakunta](#), Vapaa-ajattelijoiden liitto.

Koulut kertovat omassa lukuvuosisuunnitelmassaan, miten edistävät yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.

Kouluruokailu

Vihdissä kouluruokailu on ravitsemuskasvatuksen käytännön harjoitustilanne, oppituntiin verrattava tilanne. Perustuslain mukaan kouluaterian tulee olla oppilaalle maksutonta sekä opettajan ohjaamaa ja valvomaa. Vihdin suurimmissa kouluissa myydään myös verotonta välipalaa oppilaille.

Ruokailutilanteissa tavoitteena on harjoitella käytännössä terveellisen aterian koostamista lautasmallin mukaisesti ja sosiaalisia taitoja. Koululounaan tulisi olla virkistys hetki koulupäivän lomassa ja siihen tulisi varata riittävästi aikaa (vähintään 30 minuuttia). Mikäli kouluruokailussa toteutuvat ruokailutilannetta mittaavat hyvien käytäntöjen kriteerit ravitsemuksellisesti, kasvatuksellisesti ja ekologisesti kestävän kouluruokailun edistämisestä, koulu voi myös ansaita valtakunnallisen kouluruokadiplomin.

Koulujen ruokailun aterioiden suunnittelun pohjana ovat suomalaisten ravitsemussuositukset (2014), koululaisten ateriasuositus (2008) ja valtuuston päätös neljästä kasvisruokapäivästä kuudessa viikossa (kh 14.2.2011 34§). Ruokailusta suunnitellaan yhteistyössä koulujen oppilaskuntien edustajien ja Vihdin Vanhempainyhdistyksen kanssa. He ovat edustettuina vuosittain vähintään kahdessa ruokailupalaverissa. Asiakastytytyisyyskysely tehdään vuosittain oppilaille. Oppilaiden toiveruokapäiviä on 1-4 kpl lukuvuoden aikana.

Kouluissa opetushenkilöstö ja ruokailusta vastaava henkilöstö tekevät yhteistyötä kouluruokailun järjestämisessä ja toiminnan kehittämisessä. Koulukohtaisten käytäntöjen sopiminen tapahtuu yhteisissä säännöllisissä palavereissa. Huoltajille voidaan suunnitella yhdessä toteutettavia vanhempainiltoja tai tutustumiskäyntejä. Näissä tilaisuuksissa voidaan tarjolla kouluaterioita, esitellä koulun keittiötä ja Vihdin Aterian toimintaa.

Ruokailuun liittyvät erityistarpeet

Lasten vanhemmat voivat hakea erityisruokavaliota, kun lapsella on terveydellinen peruste erityisruokavalioon.

Kansallisen allergiaohtimen (2008–2018) mukaisesti lieviä allergiaoireita, kuten ohimenevää suun kirvelyä, kutinaa tai suun punoitusta, ei enää tule hoitaa välttämällä vaan altistamisella ja vähitellen siedättämällä. Ruokavaliosta jätetään pois vain ne ruoka-aineet, joiden välttäminen on merkittävien oireiden takia perusteltua. Näin ollen lievistä allergioista aiheuttavista ruoka-aineista ei enää laadita hakemusta ateriapalveluun.

Yksilölliset vaativat erityisruokavaliot tarvitsevat lääkärin todistuksen.

<http://www.vihti.fi/kuntana/ateria-ja-puhdistus/erityisruokavalion-ilmoittaminen>

Koulumatkat

Koulukuljetuksista tiedotetaan lukuvuoden alussa huoltajille koulukohtaisissa tiedotteissa, lukuvuosisuunnitelmassa sekä Wilman kautta. Huoltajat voivat olla tarvittaessa yhteydessä koulun rehtoriin tai kunnan koulukuljetusvastaavaan.

Oppilaiden kanssa käydään lukuvuoden alussa läpi, miten koulumatkoilla toimitaan. Erityisesti kiinnitetään huomiota siihen, että jokaisella lapsella on oikeus liikkua turvallisesti koulumatkoilla. Koulun tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta, koulumatkalla tapahtuneesta kiusaamisesta, väkivallasta tai häirinnästä tekoihin syyllistyneiden sekä niiden kohteina olleiden oppilaiden huoltajille ja tarvittaessa tukea huoltajia asian selvittämisessä.

<http://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/koulukuljetukset>

Kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma

Kasvatuskeskusteluja ja kurinpidollisia keinoja koskeva suunnitelma on laadittu rehtorien kesken osaksi paikallista opetussuunnitelmaa ja se on yhtenäinen kaikissa Vihdin kunnan kouluissa.

Jokainen koulu täsmentää lukuvuosisuunnitelmaan oman koulun järjestyssäännöt, sekä oppilaan ojentamisen muodot ja käytänteet, joiden mukaan oppilaan tulee toimia.

Oppilaalla on velvollisuus perusopetuslain (POL) §:n 35 mukaan osallistua opetukseen, hoitaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti. Jos oppilas laiminlyö perusopetuslain mukaisten velvollisuuksien asianmukaisen noudattamisen tai esimerkiksi rikkoo koulun järjestyssääntöjä, häntä voidaan ojentaa tai häneen voidaan kohdistaa kurinpitotoimia.

.

Kasvatuskeskustelujen käyttö ja niiden toteuttamisen käytänteet

Toimenpiteet alkavat aina oppilaan kuulemisella mahdollisimman pian rikkeen jälkeen. Oppilaalla on silloin mahdollisuus selittää toimintaansa tai oikaista mahdollinen väärinkäsitys. Koulun henkilökunta voi kuulla oppilasta ennen ilmoittamista vanhemmille ja arvioida tarvitaanko kasvatuskeskustelua, johon huoltaja voi osallistua. Huoltajalla ei ole oikeutta vaatia läsnäoloa oppilaan kuulemisessa. Kuuleminen kirjataan ylös.

Kasvatuskeskustelu

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen puhuttelu-, ojentamis-, ohjaus-, ja nuhtelukeino puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Kasvatuskeskustelua käytetään, kun oppilas rikkoo koulun järjestyssääntöjä ja/tai käyttäytyy sopimattomasti, häiritsee muiden oppilaiden opiskelua tai aiheuttaa vaaratilanteen itselleen tai toisille, tai kun oppilas ei huolehdi velvollisuuksistaan. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä pohtia keinot tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Kasvatuskeskustelun toteuttamisen käytänteet

Opettaja käy kasvatuskeskustelun oppilaan/oppilaiden kanssa mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen ja keskustelua voidaan jatkaa huoltajien kanssa, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi. Kasvatuskeskusteluun ei tarvita huoltajien lupaa. Keskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella ja se voi kestää enintään kaksi tuntia. Huoltajille ilmoitetaan kasvatuskeskustelusta ja heillä on oikeus tulla sinne mukaan. Kasvatuskeskustelu ja siihen osallistuneet henkilöt kirjataan Wilmaan. On myös tilanteita, joissa huoltajien läsnäolo on suotavaa.

Alakoulussa kasvatuskeskustelun hoitaa luokanopettaja ja/tai tilanteessa paikalla ollut muu opettaja. Yläkoulussa keskustelun hoitaa tapauksesta riippuen luokanohjaaja tai tilanteessa paikalla ollut muu opettaja.

.

Lainsäädäntöä tarkentavat ja täydentävät menettelytavat rike-, vilppi- ja häiriötilanteissa, asioiden selvittämisvastuut, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamismenettelyt

Vastuut rike-, vilppi- ja häiriötilanteissa

Opettaja on vastuussa kuulemisesta, kasvatuskeskusteluista, tilanteiden selvittämisestä, ilmoittamisesta asianomaisille ja kirjaamisesta. Opettaja voi myös poistaa oppilaan opetustilasta, poistaa oppilaalta opetusta häiritsevä esine tai antaa jälki-istuntoa.

Huoltajien vastuu: Huoltajilla on ensisijainen vastuu omasta lapsestaan. Jos huoltaja haluaa selvittää rangaistuksen syitä, tulee hänen olla ensisijaisesti yhteydessä rangaistuksen määränneeseen opettajaan ja tarvittaessa rehtoriin. Perusopetuslaki määrittelee koulussa käytettävät kurinpitotoimet.

Rehtori voi lisäksi poistaa oppilaan koulusta loppupäivän ajaksi ja antaa kirjallisen varoituksen.

Oppilashuoltoryhmää konsultoidaan, kun rikkeet ovat toistuvia ja tarvitaan monialaista apua, sekä määräaikaissa erottamisessa.

Avustajapalvelutehtäviin (PoL 31 §) palkattu henkilöstö tai muu koulun henkilöstö, kuten vahtimestari, siivouksesta vastaava henkilöstö tai kouluruokailun henkilöstö, ei voi kohdistaa oppilaaseen perusopetuslain ojentamis- ja kurinpitokeinoja, paitsi sijaistaessaan opettajaa. Avustajapalveluhenkilöstön tulee pyytää paikalle toimivaltainen henkilö, kertoa tilanne ja jättää asian päättävältä hänelle.

Tarvittaessa tehdään ilmoitus poliisille ja lastensuojeluun.

.

Muut menettelytavat

Poissaolot

Huoltajan tulee välittömästi ilmoittaa poissaolosta koululle, joko Wilmassa tai muulla viestintävälineellä.

Opettaja kirjoittaa poissaolon syyn Wilmaan.

Jos kasvatuskustelun jälkeenkin poissaoloja esiintyy paljon, koulukohtaisesti tulee olla hälytysraja poissaolojen määrälle, noin 50 tuntia lukukaudessa. Mukana voi olla sekä selvitetty, että selvittämättömät poissaolot. Selvittämättömien poissaolojen syytä selvitetään ja otetaan tarvittaessa käyttöön oppilashuollolliset toimenpiteet.

Huoltajan vastuulla on, että lapsi suorittaa oppivelvollisuutensa. Jos oppivelvollisuuden suorittaminen vaikeutuu poissaolojen vuoksi, laaditaan koulun suorittamisesta suunnitelma yhdessä huoltajien ja oppilashuollon kanssa.

Kotitehtävien suorittaminen koulupäivän jälkeen

Oppilaan velvollisuus on tehdä hänelle annetut tehtävät tunnollisesti (PoL 35 § 2 mom.). Huoltajan tulee seurata, kuinka lapsi kotitehtävistään suoriutuu.

Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

Huoltajalle on ilmoitettava, kun oppilaan läksyt ovat tekemättä. Koulut tiedottavat lukuvuosisuunnitelmassaan, miten tekemättömien koulutehtävien suorittaminen tapahtuu.

Oppilaan poistaminen opetustilasta

Opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Oppilaalle ikä ja kehitystaso huomioiden ensin huomautetaan suullisesti häiritsevistä käytöksistä ja siitä, mitä seuraa, ellei hän muuta käytöstään. Oppilaan tulee olla valvonnan alaisena tilassa, jonne hänet oppitunnilta poistetaan (PoL 31 a § 5 mom.).

Lisäksi työrauhan turvaamiseksi, rehtori voi evätä oppilaan oikeuden osallistua opetukseen jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Huoltajaa pyydetään hakemaan lapsi pois koulusta. Oppilaan opetukseen osallistumisen epääminen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi on ennemminkin turvaamistoimenpide eikä ojentamis- tai kurinpitokeino.

Korvaaminen ja jälkien siivoaminen

Se, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle aineellisen vahingon, on velvollinen korvaamaan sen.

Vahingonkorvausvastuu koskee lähtökohtaisesti kaiken ikäisiä oppilaita.

Koulun opettaja tai rehtori voi myös kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan valvotusti puhdistamaan tai uudelleen järjestämään koulun omaisuuden tai tilan, jonka oppilas on tahallaan tai huolimattomuuttaan liannut tai saattanut epäjärjestykseen. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta.

Korvaamisesta ja jälkien siivoamisesta, mikäli se suoritetaan koulupäivän ulkopuolella, tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai tämän muulle lailliselle edustajalle.

.

Kurinpidolliset keinot ankaruusjärjestyksessä:

Jälki-istunnot

Jälki-istuntoa annetaan, jos oppilasta on kuultu, kasvatuskeskustelu on pidetty, rike on toistunut ja toiminta ei muutu. Jos oppilaalle tulee jälki-istuntoja toistuvasti, asia otetaan puheeksi oppilashuoltoryhmässä.

Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan. (30.12.2013/1267). Jälki-istunto voi kestää enintään kaksi tuntia.

Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta. (30.12.2013/1267)

Jälki-istunto kirjataan Wilmaan.

Kirjallinen varoitus

Kirjallinen varoitus annetaan oppilaalle, joka häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti, jos jälki-istunnoista huolimatta epäasiallinen käyttäytyminen jatkuu tai tilanteissa esiintyy väkivaltaa tai päihteitä.

Ennen kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen kurinpitovirastoituksen antamista on myös oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Kirjallinen varoitus on määräaikaista erottamista edeltävä toimenpide, josta tehdään viranhaltijapäätös. Siihen liitetään muutoksenhakuohjeet hallinto-oikeuteen. Muutosta on haettava 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta, jonka jälkeen rangaistus on lainvoimainen ja voidaan laittaa täytäntöön.

Oppilashuollollisen tuen tarve on syytä arvioida kirjallisen varoituksen antamisen yhteydessä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä.

Määräaikainen erottaminen

Jos oppilas jatkaa epäasiallista toimintaa ja on saanut jälki-istuntoa ja yksilöidyn kirjallisen varoituksen siitä, rehtori voi yhdessä monialaisen toimielimen kanssa evätä oikeuden osallistua koulupäivään. Erottamista edeltävät toimenpiteet ovat samat kuin kirjallisessa varoituksessa, viranhaltijapäätös, 14-päivän muutoshaku ja lainvoimaisuus mukaan lukien.

Vakavissa tapauksissa, missä oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, on mahdollista erottaa oppilas välittömästi, ilman 14-päivän muutoshakuaikaa.

Määräaikainen erottaminen voi kestää korkeintaan kolme kuukautta.

Oppilaalle tulee järjestää opetus ja oppilashuolto määräaikaisen erottamisen ajaksi. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.

.

Hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattaminen

Kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain laissa mainittuja keinoja ja näitä keinoja käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Keinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa tekoon ja ottaen huomioon kokonaistilanne. Myös oppilaan ikä ja kehitysvaihe otetaan huomioon. Kurinpidollisia keinoja ei saa käyttää oppilaita häpäisevällä tai loukkaavalla tavalla.

Jos häiriötilanteita ilmenee, on mahdollista käyttää seuraavia keinoja (uusi laki tullut voimaan 1.1.2014):

Oppilaan tarkastaminen (POL 36§, kirjataan):

- Opettaja tai rehtori voi tarkastaa jonkun muun aikuisen kanssa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa häiritsevän tai kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi. Tällainen esine tai aine voi olla sellainen, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta. Esineen tai aineen hallussapito tulee olla ilmeistä ja oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastajan tulee olla samaa sukupuolta kuin oppilas ja hän voi olla oppilaan toivoma henkilö, paitsi jos asia on kiireellinen.

Häiritsevän, kielletyn tai vaarallisen esineen/aineen poisottaminen tai hävittäminen (POL 36§, kirjataan):

- Tällaisen esineen tai aineen hallussapito on tällöin ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. Tarkastamisessa ja esineiden haltuun ottamisessa on noudatettava hienotunteisuutta ja kunnioitettava henkilökohtaista koskemattomuutta ja yksityisyyttä.

Häiritsevän, kielletyn tai vaarallisen esineen/aineen palauttaminen (POL 36 d §, kirjataan):

- Opettajan tai rehtorin haltuun ottama häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä jatkuu oppitunnin jälkeen, häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle viimeistään työpäivän päättyessä. Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos oppilaalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Opiskelutilasta poistaminen voimakeinoin (POL 36§)

- Pääsääntönä on, että vältetään viimeiseen asti tarttumasta oppilaaseen, mutta aina tämä ei ole mahdollista.
- Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä.
- Aina kun mahdollista pyritään varmistamaan, että turvauduttaessa voimakeinoin paikalla on useampia aikuisia ja muita oppilaita, joilta kaikilta pyydetään heti tapahtuman jälkeen kirjallinen kertomus omin sanoin siitä, mitä tilanteessa tapahtui ja miksi. Huoltajalla on oikeus saada nämä asiakirjat nähtäväkseen, ja hän voi tällöin arvioida tilannetta paremmin.
- Voimakeinoja voidaan käyttää myös erottamaan riitelevät oppilaat toisistaan.
- Mikäli joku tilanteeseen osallistunut saa vammoja, hänet on viipymättä toimitettava lääkäriin tai terveydenhoitajan luokse vammojen toteamista ja hoitamista varten. Ennen oppilaan toimittamista lääkäriin on oltava yhteydessä hänen huoltajaansa, mikäli tilanne ei ole niin akuutti, että oppilas vaatii välittömästi hoitoa. Lisäksi laaditaan läheltä piti- ilmoitus vakuutusyhtiölle.
- Voimakeinojen käytöstä annetaan välittömästi kirjallinen selvitys opetuksen järjestäjälle.

Opettajan tehtävänä on hoitaa asian kuulemiset, selvittämiset, kirjaamiset ja tiedottamiset hyvin.

.

Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä

Henkilökunta perehdytetään paikallisen opetussuunnitelman ohjeistukseen. Rehtori huolehtii, että uudetkin opettajat ja ohjaajat perehdytetään kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämiseen. Kouluilla asiaa käsitellään opettajainkokouksissa ja järjestetään myös tarpeenmukaisia koulutuksia.

Käytänteet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan, käydään läpi ja arvioidaan vuosittain.

.

Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpidollisista keinoista tiedottaminen

Koulu kertoo vanhempaintilaisuudessa lukuvuoden alussa järjestyssäännöistä ja kasvatustilaisuuksien- ja kurinpidollisesta suunnitelmasta. Lisäksi koulu ohjaa huoltajat tutustumaan koulun nettisivuihin, lukuvuosisuunnitelmaan ja muihin mahdollisiin tiedotteisiin. Lukuvuosisuunnitelma on näkyvissä huoltajille myös Wilmassa.

.

Suunnitelman seuraamisen sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi

Suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan huhti-toukokuussa koulun tasolla.